

دستورالعمل اجرایی مراقبت های ادغام یافته سلامت جوانان براساس برنامه نظام تحول سلامت در استان اصفهان

مقدمه :

جوانی یکی از مراحل مهم رشدی است و طبق تعریف به گروه سنی ۱۸-۲۹ اطلاق می گردد. هر چند در بررسی تغییرات رشدی عمدتاً از رشد دوران کودکی و نوجوانی صحبت می شود، در دوران جوانی نیز تغییرات رشدی بوجود می آید و در نتیجه ویژگی ها و نیازهایی را که خاص این دوره سنی است ایجاد می کنند. که تامین این نیازها از اهمیت وافری برخوردار است. این نیازها عبارتند از جسمی ، روانی ، اجتماعی و معنوی که تامین این نیازها در سلامت فردی و اجتماعی جوان تاثیر مهمی دارد . از این رو تامین شرایطی برای فراهم نمودن امکانات لازم برای تأمین نیازها یکی از راهبردهای اساسی در راه دستیابی به هدف نهائی تأمین ، حفظ و ارتقاء سلامت جامعه است .

این مهم در قانون نیز لحاظ گردیده است، بطوری که مطابق اصول ۲۹، ۴۳ و بند ۱۲ اصل ۳ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برنامه ریزی برای سلامت همه افراد جامعه یکی از مهم ترین وظایف دولت است. از این رو توجه خاص به نیازمندی های ویژه گروه های سنی و جنسی جامعه در هر برهه از زمان و مکان الزامی می باشد.

به علاوه تاکید مقام معظم رهبری در بند ۲ سیاست های کلی سلامت مبنی بر تحقق رویکرد سلامت همه جانبه و انسان سالم، ضرورت تغییر دیدمان سنتی درمان محور و تک بعدی نگر به مقوله سلامت را به سمت دیدمانی که در آن سلامت دارای ماهیتی چندبعدی بوده و همواره بر تحقق تئوماً ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی آن تاکید می شود، ایجاب می کند. از سویی با توجه به جوان بودن ساختار جمعیتی کشورمان که حدود ۲۴ درصد جمعیت کشور را به خود اختصاص داده است، و نیز روند رو به رشد عوامل خطر محیطی تهدیدکننده سلامت این قشر مهم از جامعه، بازنگری و یکپارچه سازی اهداف، سیاست ها، راهبردها و برنامه های حوزه سلامت جوانان به ویژه گروه سنی ۱۸ تا ۲۹ سال را با اتخاذ رویکرد بین بخشی و کل نگر به مقوله سلامت بیش از پیش الزامی می نماید.

لذا این مهم در دستور کار وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی قرار گرفت و طی نامه شماره ۱۳۰۱۶ مورخ ۱۳۸۶/ ۸ / ۹۴ قائم مقام معاونت بهداشت و رئیس مرکز مدیریت شبکه در راستای اجرایی شدن بسته ارائه خدمات براساس طرح تحول نظام سلامت به دانشگاهها ابلاغ گردیده است و متعاقباً این معاونت نیز در نظر دارد در جهت حرکتی هدفمند براساس دستورالعمل ذیل در خصوص ارزیابی سلامت جوانان اقدام نماید.

هدف کلی :

ارتقاء سطح سلامت و کیفیت زندگی جوانان.

استراتژیها :

۱. تشکیل کمیته سلامت جوانان با حضور معاون محترم بهداشتی شهرستان و کلیه اعضا همکار در اجرای برنامه های سلامت جوانان .
۲. هماهنگی با سازمانهای درگیر جهت فراخوان جوانان جهت برنامه ریزی چگونگی انجام معاینات جوانان .
- *تبصره : هماهنگی با واحد آموزش سلامت جهت توجیه رابطین سلامت ادارات و معرفی ارجاع جوانان آن اداره به واحدهای بهداشتی.
۳. توجیه ائمه جمعه و جماعات در خصوص اهمیت سلامت جوانان جهت فراخوان جوانان به واحدهای بهداشتی .
۴. مطرح نمودن برنامه های سلامت جوانان در کارگروه سلامت و امنیت غذایی شهرستان .
۵. جلب حمایت اعضای محترم شوراهای شهرها و روستاها جهت معرفی و پیشبرد برنامه های سلامت جوانان .
۶. تشکیل جلسات هماهنگی با دانشگاهها و موسسات آموزش عالی شهرستان و حوزه های علمیه و پادگانها جهت انجام معاینات جوانان و پیگیری مراقبت های مورد نیاز آنها .
۷. ارائه آموزش ها و توصیه ها به جوانان ارجاع شده به سایر سطوح .
۸. تشکیل جلسه آموزشی جهت بهورزان ، مراقبین سلامت و ناظرین مراکز در خصوص خدمات سلامت جوانان .
۹. پایش و نظارت مستمر خدمات سلامت جوانان توسط کارشناسان ستادی و ناظرین مراکز همراه با چک لیست و ارسال فیدبک .
۱۰. نیازسنجی و برنامه ریزی آموزش کنترل عوامل خطر و پیشگیری از بیماریهای واگیر و غیرواگیر برای جوانان .

روش اجرا:

- ۱- توزیع شناسنامه های سلامت جوان براساس جمعیت جوان تحت پوشش مرکز و پایگاه های سلامت و خانه های بهداشت .
- ۲- ارائه خدمات و مراقبتهای بهداشتی اولیه سلامت جوانان توسط بهورزان و مراقبین سلامت براساس راهنمای بالینی و برنامه اجرایی تیم سلامت .
- ۳- ثبت نتایج مراقبت در شناسنامه سلامت جوانان و بایگانی شناسنامه های سلامت در پرونده خانوار فرد .
- ۴- ورود اطلاعات در نرم افزار شناسنامه سلامت جوانان . (براساس شماره خانوار قید شده در فایل مذکور پیگیری معاینات انجام گرفته بررسی شود .)
- ۵- پیگیری انجام معاینات تخصصی و پاراکلینیک جهت جوانان نیازمند خدمات مذکور و تهیه لیست مواردارجاعی به سطوح بالاتر.
- ۶- پیگیری دریافت پسخوراند موارد ارجاع شده و ثبت نتایج در نرم افزار شناسنامه سلامت جوانان .
- ۷- جمع بندی نتایج معاینات براساس فرم آماری مربوطه به صورت فصلی و ارسال به مرکز بهداشت استان (طبق فرم پیوست) .
- ۸- مطالعه مستمر راهنمای بالینی و برنامه اجرایی تیم سلامت برای ارائه خدمات رده سنی ۲۹ - ۱۸ سال توسط کلیه بهورزان ، مراقبین سلامت ، پزشکان و کارشناسان ستادی واحد به منظور بهره گیری از آن در انجام مراقبت های ادغام یافته جوانان .